

ДО СЪДИЙСКА КОЛЕКИЯ КЪМ
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
ГР. СОФИЯ

КОНЦЕПЦИЯ

ЗА УПРАВЛЕНИЕ И ОРГАНИЗАЦИЯ НА РАБОТНИЯ ПРОЦЕС В РАЙОНЕН СЪД – БУРГАС

от Дарина Кирчева Йорданова – Съдия в Районен съд – Бургас,
кандидат за заемане на длъжността Административен ръководител -
Председател на Районен съд - Бургас

I. ЛИЧНА МОТИВАЦИЯ ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТТА.

II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОРГАНА НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ. ПОСТИЖЕНИЯ. ПРОБЛЕМИ.

1. Съдебен район. – 4 стр.

2. Сграден фонд, материално-техническа обезпеченост, програмно осигуряване. -6 стр.

2.1. Сграден фонд и материално-техническа обезпеченост. -6 стр.

2.2. Техническа обезпеченост. -7 стр.

2.3. Програмно осигуряване. -8 стр.

3. Управление на съда. -9 стр.

3.1. Вътрешни правила и процедури. Управление на финансовите ресурси

3.2. Управление на човешките ресурси – кадрова обезпеченост и

повишаване на квалификацията. -10 стр.

4. Правораздавателна дейност на съда. Натовареност. -12 стр.

4.1. Статистически данни за дейността и натовареността. -12 стр.

4.2. Качество на съдебните актове. Резултати от извършени проверки. -15 стр.

5. Обществени инициативи и проекти. -16 стр.

IV. ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕ НА РАЙОНЕН СЪД – БУРГАС И МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО ДОСТИГАНЕ. - 17 стр.

1. Качество, ефективност и срочност в правораздаването.

2. Предвидимост, прозрачност и доверие в правораздаването.

3. Създаване на благоприятна и спокойна работна среда. Електронно правосъдие.

4. Гарантиране на независимостта и противодействие на корупцията

5. Подобряване на образа на съда в обществото, чрез запазване и доразвиване на съществуващите инициативи.

6. Подобряване събирането на съдебните вземания.

7. Други мерки за подобряване на управлението.

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

На основание чл. 194б, ал. 1, т. 2 ЗСВ представям на Вашето внимание своята концепция за управление на Районен съд гр. Бургас, изготвена съобразно изискванията на чл. 47, ал. 5, т. 6 от Наредба № 1/09.02.2017 г. за конкурсите за магистрати и избор на административни ръководители в органите на съдебната власт.

Изложените по-долу статистически данни са изведени от Отчетния доклад за дейността на Районен съд-Бургас през 2017г. и публикуваните в интернет страницата на съда Правила за вътрешна организация на дейността, както и Стратегическия план за развитие на съда.

При разработване на концепцията съм се ръководила от Актуализираната стратегия за продължаване на реформата на съдебната система; Планът за действие за изпълнение на препоръките от доклада на европейската комисия в рамките на механизма за сътрудничество и оценка; Стратегия за въвеждане на електронно управление и електронно правосъдие в Сектор „правосъдие” 2014-2020 г.; Концепцията за държавна политика в областта на правосъдието за детето, както и други материали от значение за развитието на съдебната система.

I. ЛИЧНА МОТИВАЦИЯ ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТТА.

Мотивацията ми за участие в настоящия конкурс се основава на доброто познаване на колегите и служителите в институцията и увереността ми, че единствено с добър екип могат да бъдат постигнати добри резултати. Основен мотив за мен е поддържането на положителна колективна среда и надграждане на настоящия модел на управление, чрез приемственост, поставяне на ясни цели и конкретни мерки за тяхното постигане. Считам, че на съдиите и служителите следва да бъде предоставена възможност сами да предприемат действия за подобряване на организацията на работата, там където това е възможно, като постигнатите положителни резултати ще служат като стимул за развиване на уменията им и ще допринесат за постигане на качествено, бързо, ефективно и достъпно правосъдие.

Професионалният ми стаж почти изцяло е преминал в съдебната система, като след завършено висше образование през 2007г. и придобита правоспособност през 2008 г. съм преминала през конкурс за младши адвокати и в рамките на шест месеца бях член на Адвокатска колегия гр. Бургас. След проведен конкурс бях назначена за младши съдия в Окръжен съд гр. Бургас считано от месец юни 2009г. През лятото на 2011 г. започнах работа в Районен съд гр. Бургас – гражданско отделение, като до назначаването ми на длъжността Съдия в Районен съд - Бургас /с решение на ВСС от м.06.2012 г./, съм била командирована на същата позиция. За посочения период - от 2011 г. насам - ежедневно се сблъсквам с проблемите, съпътстващи текущата дейност на съдиите и служителите и съм запозната с предизвикателствата, пред които сме изправени. Въпросът за постигане на висока ефективност е от особено значение за обществото, поради което повишаването на стандарта на правосъдие следва да бъде основен мотив за всички, работещи в

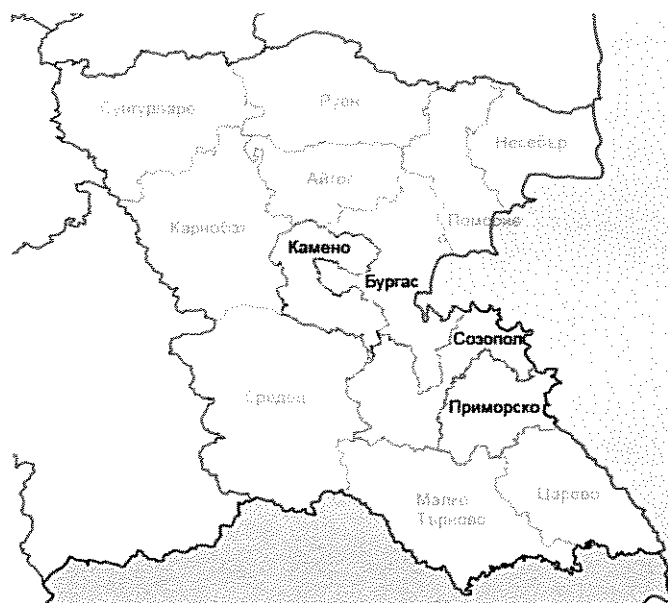
системата. Безспорно през последните години в Районен съд –Бургас се увеличи броят на постъпилите дела. Това обстоятелство е съпътствано с наличието на незаети щатни бройки, командировани съдии и дългосрочно отсъстващи такива, поради което реално работещите магистрати в състава на съда през 2017-2018 г. не е надвишавал 26 души от необходимите по щат 33 бр. Независимо от тези трудности колегите от Районен съд – Бургас в годините назад са показали, че могат да се справят с натоварване значително над нормалното, като за сметка на личното време на всеки един не е допуснато понижаване на показателите. Това от своя страна има своите последици. Затова считам, че тенденциите към професионално изчерпване следва да бъдат преодолены с ефективна, ясна и открита управленска политика, която би довела до постигане на така желания от всички баланс между бързина и качество. Професионалната ми биография към момента не включва необходимия за длъжността управленски опит, но считам, че с повече усилия, диалогичност, организационни умения и отдаденост бих могла да придобия такъв и да продължа утвърждаването на съществуващите добри практики и повишаването на доверието в системата.

Вярвам, че човек трябва постоянно да се усъвършенства, както в личен, така и в професионален план и ежедневно да придобива нови знания и умения, да обогатява своя мироглед и да предприема нови предизвикателства. Това ме е мотивирало да участвам в многобройни и различни национални и международни обучения, не само с цел познаване и прилагане правото на Европейския съюз, но и запознаване с различните правни системи и обмяна на безценен опит с колеги. Считам, че съществуващите добри практики и нови тенденции следва да бъдат обсъждани и на местно ниво, като от тях се извлече най-доброто в рамките на съществуващия у нас модел.

II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОРГАНА НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ.

1. Съдебен район.

Районен съд – Бургас е разположен в четвъртия по големина град в България – Бургас, част от административна област Бургас. В обхвата на съдебния район са включени 42 населени места, разположени в четири общини – Бургас, Камено, Приморско и Созопол. Населението, обслужвано от Районен съд – Бургас, по данни на Националния статистически институт от последното официално преброяване на населението през 2011 година е 237 904 души. Реално обслужваното от Районен съд – Бургас население, надвишава многократно посоченото, поради значителния туристически поток, трайната миграция на работещите и живеещи в по-малки населени места. Това от своя страна е предпоставка за повишаване на броя възникналите спорове и респ. образуваните граждански и наказателни дела.

Фигура 1: Карта на съдебния район на Районен съд – Бургас.

Община Бургас е най-голямата община от обслужвания съдебен район, като по данни на общинския план за развитие за периода 2014-2020 година се нарежда на четвърто място в страната след София, Варна и Пловдив по брой на регистрираните предприятия и по обем на приходите от дейността. Наличието на голям брой икономически субекти и значителния търговски оборот обуславят и наблюдаваната тенденция в Районен съд – Бургас за относително постоянния брой на облигационни спорове и дела между търговци. В три от общините, обслужвани от Районен съд – Бургас един от основните икономически сектори е развитието на туризма. Това от своя страна е предпоставка за повишаване броя както на гражданските, така и на наказателните дела, свързани с прилагане на Кодекса на труда, Закона за движение по пътищата, Указа за борба с противообществени прояви и др. Нивото на сезонната заетост в Бургас е над средното ниво за страната, което от своя страна е предпоставка за изключително голямо натоварване на работата на служба „Бюро съдимост” в периода от февруари до май месец. Също така е предпоставка и за повишения брой облигационни спорове. Географското разположение на общините, обслужвани от Районен съд – Бургас, с излаз на Черно море, наличие на летище и пристанище в района на област, която е външна граница за Европейския съюз, освен че подпомага развитието на икономиката, създава и благоприятни условия за повишена активност на криминалния контингент, както и на трудови и облигационни спорове.

Повишеният брой на постоянно пребиваващите чужденци в съдебния район е довел до увеличаване на броя на делата с участието на чуждестранни граждани, които от своя страна се характеризират с по-голяма правна сложност и възлагане и изпълнение на международни съдебни поръчки, прилагане на европейските и международни актове касаещи семейни отношения и права на децата.

Повишеният ръст на строителството в обслужвания от съда регион е довел до нарастване на броя на вещните искове, облигационните искове, делата за делба, като голяма част от тези дела се характеризират с изключителна фактическа и правна сложност.

С оглед разположението и особеността на съдебния район на Районен съд – Бургас, както и анализа на видовете дела, може да се направи извод, че след спада през 2014г. на постъпилите дела, през последните четири години отново се регистрира ежегодно повишаване на броя на делата, които са различни по предмет и характер и значителна част от тях с повишена правна и фактическа сложност.

2. Сграден фонд, материално-техническа обезпеченост, програмно осигуряване.

2.1. Сграден фонд и материално-техническа обезпеченост.

Районен съд – Бургас се помещава в съдебната палата в Бургас на ул. „Александровска“ № 101, като ползва третия етаж от сградата, девет съдебни зали на първия етаж, както и няколко помещения на партерния етаж. Съдебно изпълнителната служба към Районен съд – Бургас и съдиите по вписванията са разположени в административната сграда на ул. „Жени Патева“ № 1 (бивша съдебна палата). Материално-техническата база в Районен съд – Бургас е в сравнително добро състояние, като съдът е оборудван с необходимото офис обзавеждане, оборудване и техника.

Съдиите работят по двама в кабинет, а съдебните служители ползват общо 21 помещения.

През годините са извършени редица реорганизации в съда, като са оборудвани и оформени три архивни помещения, създадена е „Регистратура класифицирана информация“, обособена е адвокатска стая и копирен център, снабден със съвременна копирна техника.

Обособената регистратура на входа на Съдебната палата на Районен съд-Бургас, Окръжен съд-Бургас и Административен съд-Бургас от 2016 г. подобрява достъпа на граждани, адвокати и административни органи при подаване на съответните документи.

По съвместна инициатива с Окръжен съд – Бургас на партерния етаж на сградата е обособен Информационен център, в който гражданите получават информация по делата. Допълнително на този етаж са обособени и офиси за служба „Призовки“. С оглед улесняване на достъпа на гражданите в Информационния център и стаята „Дежурен съдия“ през целия работен ден се връчват призовки и съобщения.

Служба „Бюро съдимост“ се намира на партерния етаж, което улеснява достъпа на гражданите до тази услуга.

От май 2014 година в рамките на проект „Правосъдието – приятел на детето“, изпълняван от Международната Социална Служба с участието на Районен съд – Бургас, са обособени съдебна зала и стая за изслушване на деца по модел на семеен съд в Лондон, съобразени с нормите и изискванията на т.нар. „детско или щадящо правосъдие“.

На първия етаж, в пресофиса е разположен Център по медиация към Районен и Окръжен съд – Бургас, който е инициатива на двата съда от 2017 г. в рамките на проект „Медиация в подкрепа на бизнеса: Насърчаване на справедливото и целесъобразно разрешаване на спорове чрез съдебни програми за медиация“, в който проект Районен и Окръжен съд – Бургас участват като пилотни съдилища. В центъра се предоставя информация за възможностите за извънсъдебно разрешаване на спорове чрез медиация, както и се изпълнява разработената в рамките на проекта Съдебна програма за медиация на Окръжен и Районен съд – Бургас.

На третия етаж на съда е обособен т.нар. „Фронт офис“ за работа на едно гише по граждански дела, с което се осигурява по-добро и ефективно обслужване на страните в процеса.

Основните проблеми, пред които е изправен съда е недостига, както на работни помещения за магистрати и за служители, така и на съдебни зали. При запълване на щатния състав на магистратите би било невъзможно осигуряването на работно място за всеки от тях. Предвид обема на делата съществува проблем и с недостиг в архивните помещения и в деловодствата, което налага непрекъсната реорганизация.

На този етап не са изпълнени целите заложи в Стратегическия план за развитие на съда, за цялостно подновяване на компютърното оборудване, поради липса на достатъчен финансов ресурс. Не са изпълнени също така и целите свързани с обезпечаване на дейността на съда с достатъчен брой съдебни служители и по-конкретно на съдебни секретари, за да се обезпечи всеки магистрат, както и за осигуряването на съдебни помощници.

2.2. Техническа обезпеченост.

Техническата обезпеченост на съдиите за бърз и лесен достъп до актуалното българско законодателство и правото на ЕС гарантират по-бързо и по-качествено правораздаване. Информационните технологии позволяват по-голяма прозрачност в работата на съда и улесняват гражданите при упражняване на правото за достъп до информация. Може да се отбележи, че съдът е снабден с необходимата техника и софтуерни продукти в кабинетите, деловодството и в съдебните зали. Всички работни места са оборудвани с компютърна техника и са свързани в локална компютърна мрежа с 3 (бр.) сървъра. Осигурен е персонален компютър на всеки от магистратите и служителите, въпреки че голяма част от техниката е с ниски параметри. За нормалното протичане на трудовия процес са предоставени печатащи, копирни и сканиращи устройства.

Съдебните зали са съвремененно оборудвани – поставени са монитори пред съдията, а в част от тях и пред страните, инсталирана е озвучителна техника като всички съдебни зали разполагат и със звукозаписна такава. Пред всяка зала е налично електронно табло, указващо делата за деня, както и разглежданото в момента дело. Съществува възможност за използване на зала с видео-конферендна връзка, оборудвана от Окръжен съд – Бургас. Пред информационния център на партера на сградата също са поставени електронни табла, които указват номерата на делата, съдебния състав и в коя зала ще се разглеждат.

Въпреки положените усилия за поетапно обновяване на техниката, за съжаление последната все още не отговаря на съвременните изисквания от гледна точка на необходимите ѝ параметри за бързина и стремежа към електронно правосъдие и всички съпътстващи го дейности.

2.3. Програмно осигуряване.

Районен съд – Бургас има въведени писмени правила за управление на информацията и ИТ технологиите, като последната им актуализация е съгласно заповед № РД 13-76 от 18.04.2017 г. на Председателя на съда.

Сигурността на информацията в локалната мрежа се осигурява от използването на антивирусен лицензиран програмен продукт „ESET NOD32“, предоставен от Висшия съдебен съвет.

От 2009 г. е в експлоатация деловодната програма „САС Съдебно деловодство“, която се използва от специализираната администрация на съда и съдиите за управление на делата.

Съдът използва правно - информационните продукти „Апис 7“, с достъп до продуктите АПИС Право, Апис практика, Евро право, АПИС финанси и Регистър + . В съда е осигурен достъп до Национална база данни население, както и до регистъра на Национална агенция по приходите, за достъп до които със заповед на Административния ръководител, Председател на Районен съд – Бургас са оторизирани длъжностните лица, които извършват справките.

От месец април 2016 година в съда е внедрена и се обслужва Системата за изчисляване на натовареността на съдиите. Въпреки изминалия период от въвеждането на тази системата, липсата на синхронизация между Централизираната система за разпределение на делата и Системата за изчисляване на натовареността с деловодната програма САС „Съдебно деловодство“ създава трудности при обслужването им и води до несъответствие в данните.

През 2017 година в съда, с оглед възникналата необходимост от подобряване организацията на работа е надградена програмата, използвана в съдебно-изпълнителната служба JES, с модула “Електронни справки към Регистъра на банковите сметки и сейфове”, осигурен от Висшия съдебен съвет. Чрез този модул се осъществява електронен достъп и се извършват справки в електронен вид от държавните-съдебни изпълнители.

За обезпечаване на правораздавателната дейност на съда, както и на дейностите свързани с управлението на финансовите и човешките ресурси в Районен съд – Бургас се ползват следните програмни и софтуерни продукти:

- Централизираната система за разпределение на делата (ЦСРД), предоставена от Висшия съдебен съвет;
- Система за изчисляване на натовареността, предоставена от Висшия съдебен съвет;
- Единна информационна система за противодействие на престъпността, чиято цел е да осигури връзката между всички участници в наказателния процес и да улесни обмена на данни между тях;
- Програма JES на фирма „Темида 2000“ и компютърна система „NForce“, внедрени в „Съдебно-изпълнителна служба“, с които се обработват изпълнителните дела;

- Автоматизирана информационна система „Бюра съдимост“, разработена по програма ФАР и поддържана от консорциум „Лирекс БГ ООД – „Индекс България“ ООД, която се ползва в служба „Бюро съдимост“.

- Софтуерен продукт за синтез на реч Speechlab 2.0, която е инсталирана в информационния център и в деловодствата и се ползва за трансформиране на текст в синтезирана реч;

- Програмен продукт „КОНТО“ – счетоводна програма;

- Програмен продукт „ОМЕКС кадри и хонорари“, с който се подпомага процеса на управление на човешките ресурси.

Web - сайтът на Районен съд – Бургас се поддържа ежедневно в актуално състояние, като се публикуват постановените съдебни актове, справки за съдебни заседания, актуална информация, свързана с дейността на съда, прессъобщения за постановени актове по наказателни дела и други. От Интернет страницата на съда е осигурен директен достъп до ЦУБИСА.

Освен горесцитираните програмни продукти, с цел осъществяване на по-добра вътрешна комуникация вътре в съда и улесняване достъпа до информация до съдебните дела и услугите на съда е изградена вътрешна и външна комуникационна мрежа. Всеки магистрат разполага с отделен служебен е-мейл за кореспонденция извън вътрешната поща на съда; използва се и обща вътрешна електронна мрежа за обмен на данни, организиран вътрешен сървър за споделяне на информация; разработена е база данни „Призовки“, като механизъм за контрол на процеса на призоваване, тъй като дава възможност за бързо и лесно проследяване движението на призовките, спазването на сроковете и оптимизиране процеса на призоваване.

3. Управление на съда.

3.1. Вътрешни правила и процедури. Управление на финансовите ресурси.

В организацията на съда са въведени редица вътрешни правила осигуряващи ефективно и прозрачно управление, част от които касаят редът за движение на съдебните книжа и начина на образуване на делата, случайното разпределение на делата /последно утвърдени със Заповед № РД 13-66 от 31.03.2017 г. на Административния ръководител, Председател на Районен съд – Бургас, в сила от 3 април 2017 г./; правила за заместване на отсъстващ магистрат, с които е регламентирана процедурата и реда и начина на администриране на съдебните книжа на отсъстващите магистрати; Правила за изпращане на съобщения и призовки чрез електронен пощенски адрес по реда на чл.42, ал.4 от ГПК; Вътрешни правила за организацията на публикуването на съдебни актове на РС- Бургас на Интернет страницата на съда и др. Разработени са правила във връзка с Етичния кодекс на съдебните служители, Етичния кодекс на магистратите, касаещи дейността на комисията по професионална етика, както и антикорупционните мерки и мерките за предотвратяване и установяване конфликт на интереси. Създадени са правила за работата на общото събрание на магистратите в Районен съд - Бургас, Правила за изчисляване на натовареността на съдиите,

приети с решение на общото събрание на магистратите. Разработена и въведена е процедура за принудително събиране на вземанията, присъдени в полза на Районен съд – Бургас чрез възлагането им на частни и държавни съдебни изпълнители, съгласно сключено Споразумение за сътрудничество за принудително събиране на вземания на органите на съдебната власт между КЧСИ и ВСС. Със заповеди на административния ръководител са създадени и процедури свързани с въвеждане на информацията в Системата за изчисляване на натовареността на магистратите, както и за осъществяване на контрол по отношение на срочността при образуването, движението на съдебните дела и постановяването на съдебните актове. Във връзка с прилагане на Правилата за оценка на натовареността на съдиите, приети от ВСС е въведена процедура за попълване на Системата за изчисляване на натовареността на съдиите.

В съда е установена трайна практика за провеждане на регулярни общи събрания на магистратите. Освен общото събрание на съдиите се провеждат и периодични срещи на магистратите по отделения, като се обсъждат промените в нормативната уредба и други текущи въпроси.

С правилата и процедурите, включени в Системата за финансово управление и контрол, са регламентирани процеса на вътрешния документооборот в съда, управлението на човешките ресурси и конкретно процедурите свързани с набиране, обучение, атестиране и повишаване в ранг на съдебните служители.

Ежегодно съдът изготвя проект на бюджет съобразно щатната численост и направените разходи през предходни години, като се вземат предвид еднократните разходи за съответната година. Управлението на финансовите ресурси се осъществява въз основа на правилата, залегнали в Системата за финансово управление и контрол, както и въз основа на Счетоводната политика на съда, която се актуализира ежегодно. В съда е въведена строга дисциплина за разходване на финансовите ресурси и материалните средства – правила за икономия на гориво на служебния автомобил, правила и процедури за използване на служебните телефони, правила за извършване на копирни услуги, правила за изплащане на средствата на съдебните заседатели, правила за изплащане на възнагражденията на вещите лица, правила за реда за заявяване, получаване и разплащане на материални запаси и др.

3.2. Управление на човешките ресурси – кадрова обезпеченост и повишаване на квалификацията

Към настоящия момент щатът на Районен съд - гр. Бургас по щатно разписание е 115 щатни бройки, от които 33 щатни бройки съдии, разпределени в гражданско отделение 19 съдии и наказателно отделение 14 съдии, 4 щ.бр. държавни съдебни изпълнители, 5 съдии по вписванията и 73 съдебни служители /в обща и специализирана администрация/. От общата щатна численост една е незаетата бройка за магистрат, за длъжността „Заместник на административния ръководител“, „Заместник-председател“, поради назначаването му на длъжността и.ф. Административен ръководител Председател на Районен съд – Бургас. Понастоящем магистратите, отсъстващи поради командироване в друг съд, поради бременност или раждане или отглеждане на дете са общо 8 броя – по 4 във всяко отделение – гражданско и наказателно. Командировани в Районен съд –

Бургас от други органи на съдебната власт към момента са двама младши съдии от Окръжен съд Бургас.

Видно от последния Анализ на натовареността на съдилищата през 2017г. Районен съд-Бургас е в категорията на средно натоварените съдилища по щат - 44,37 броя разгледани дела месечно от един съдия. Отчитайки действителната натовареност съобразно отработените човекочаса, при която се имат предвид отсъствията, поради временна нетрудоспособност, временно незаети работни места и др., съдът попада сред високо натоварените съдилища с 56,32 брой дела за разглеждане месечно от един съдия. За сравнение действителната натовареност през 2016г. е 52,19 бр., през 2015г. - 47,74 бр. и натовареност по щат през 2016г. - 44,02 бр., през 2015г. - 43,14 бр. спрямо разгледаните дела.

В Районен съд – Бургас по щат към 17 май 2017 г. съдебните служители са 73, от които заетите бройки са 72. Съобразно чл. 14 от ПАС съдебните служители са разпределени в обща и специализирана администрация. По щат те са разпределени както следва: Ръководни длъжности, Специализирана администрация и Обща администрация, която е разделена на "Експертни длъжности-обща администрация" и "Технически длъжности-обща администрация". В Районен съд – Бургас е обособена и Регистратура „Класифицирана информация“, която се обслужва от Завеждащ регистратура“ Класифицирана информация“. Тази функция е вменена с длъжностната характеристика на съдебен деловодител от служба „Наказателно деловодство“. Трима съдебни секретар притежават ниво на достъп „строго секретно“, които обслужват преписки, съдържащи класифицирана информация.

Основният критерий, по който се измерва адекватността на щатната численост на администрацията, е съотношението служители общо/ магистрати, включително ДСИ и съдии по вписванията, която е 1.74. Въпреки ниското съотношение е създадена организация на работа, която да гарантира добро обслужване на гражданите. Ефективността на работните процеси би могла да се увеличи при обособяването на специализирана администрация и назначаване на съдебни помощници, с помощта на които да се разтоварят съдиите от несвойствената им работа, свързана с движението на съдебните книжа.

Всички служители се назначават след обявен конкурс съгласно утвърдени Вътрешни правила за подбор и при прозрачност на процедурата. Въпреки това като основен проблем се очертава липсата на начално и последващо задължително обучение на съдебните служители, предвид спецификата на работата, както и текучеството на кадри. От особено значение е и необходимостта от назначаване на съдебни помощници в районните съдилища, които биха се справили с широк кръг от дейности и би се ускорило обработването на съдебните книжа.

Магистратите от Районен съд – Бургас ежегодно подобряват своята квалификация и повишават знанията и уменията си, участвайки в обучения, организирани от Националния институт на правосъдието и в рамките на проекти, чуждоезикови обучения, както обучения и обмени. През 2017 година магистрати от Районен съд – Бургас са участвали в 36 обучения, от които 10 са международни. Обучени са общо 104 магистрата. Повишена е и езиковата квалификация на магистратите. Освен обученията, организирани от Националния

институт на правосъдието, магистрати от Районен съд – Бургас са участвали в обучения организирани от Националната съдебна мрежа за сътрудничество, Министерство на правосъдието, Център за разрешаване на спорове, Европейската мрежа за съдебно обучение, Регионална служба за сигурност от името на Международната академия по правоприлагане, Международна социална служба – Чехия, “Global rights for women” чрез Асоциация „Деметра“, ЕРА, Общински съвет по наркотични вещества – Бургас, Европейски институт по публична администрация – Люксембург и други. Приемането на колеги от чужди държави, участващи в програми за обмен, е честа практика за Районен съд-Бургас.

Добри възможности за повишаване на квалификацията на магистратите от Районен съд – Бургас дават също така и инициативите за провеждане на обучения и форуми на регионално ниво, организирани от Апелативен съд – Бургас, Окръжен съд – Бургас, както и сътрудничеството с други институции, неправителствени организации и участието на съда в различни проекти. Провеждат се и обучения за съдебните служители в сътрудничество с Националното сдружение на съдебните служители, както и дистанционни форми на обучение, осигурявани като възможност от Националния Институт на правосъдието.

Действаща практика за повишаване капацитета на съдебните служители е провеждането на регулярни работни срещи, както между колеги от отделни съдилища, така и между службите в Районен съд – Бургас. Тази форма се използва, както за обмен на информация и опит между колегите, така и като възможност за разрешаване на възникнали проблеми и инициране на предложения за оптимизиране на работния процес.

4. Правораздавателна дейност. Натовареност.

4.1. Статистически данни за дейността и натовареността.

След спада на броя на постъпилите дела през 2014г., през последните четири години отново се регистрира ежегодно повишаване на броя на делата постъпили в Районен съд гр. Бургас. В числово изражение през 2017г. са образувани общо 15980 дела, през 2016г. са постъпили общо 15804 дела, а през 2015г. - 15080 дела. Висящи към 01.01.2017г. /т.е. останали несвършени от предходен период/ са били 1533 дела, голямата част от които обикновено постъпват през последните месеци на годината. Така от разгледаните общо 17571 дела, свършени са 16107, или 92% от всички разгледани дела., а в тримесечен срок - 89% от свършените дела и 82% от разгледаните дела.

Според годишния отчетен доклад на съда през 2017 година са разгледани общо 10 630 граждански дела, 940 са били заварените висящи към 01.01.2017г., а 9 690 бр. са новопостъпилите дела - при 8 470 бр. за 2016г., 8 877 бр. през 2015г. и 9 030 бр. за 2014г.

От новопостъпилите дела 9 644 бр. са новообразувани за 2017г., 6 бр. са върнати за ново разглеждане и 40 бр. – върнати от инстанционен контрол за продължаване на съдопроизводствените действия.

Новопостъпилите граждански дела през 2017г. са с 1 220 повече, което представлява увеличение от около 15 % повече от тези през 2016г.

Към 31.12.2017г. са останали несвършени 1 004 граждански дела, които са 9,5 % от всички разгледани дела /за сравнение - 10-10,5 % през 2016г./ . От тях 59 % /592 дела/ са постъпили през последния месец на отчетния период, като броят на постъпленията през последните три месеца на отчетния период е 2 263 дела.

От всички свършени през 2017г. граждански дела свършените в тримесечен срок са 8 472 бр. дела – 88 %.

Значителен фактор за по-бавното приключване на делата са измененията на процесуалния закон, в сила от 31.10.2017г. /ДВ, бр.86/ 27.10.2017г. /, в правилата на чл.47 ГПК за връчването на призовки и съобщения, по силата на които от една страна се увеличи периодът на издирване на ответната страна от съдебните връчители /понастоящем поне 1 месец/, а от друга страна съдът бе задължен служебно да събира информация и да призовава ответника по адрес на месторабота, местослужене или местопребиваване на ответника, което също добавя период от поне 1-2 месеца към нужното време за размяна на книжа и призоваване.

При сравняване на отчетените резултати с предходните години се забелязва значително повишаване на натовареността на гражданските съдии през 2017г. – всеки съдия е разгледал през годината средно със 154 дела повече, което представлява повишение от 26% спрямо 2016г. и от 28,3% спрямо 2015г.

Малък е броят на гражданските дела от минали години : над 5 години – висящи са 11 дела; от 3 до 5 години – 14 дела и от 1 до 3 години – 80 дела.

Следва да се отбележи, че по този показател Районен съд Бургас попада в рамките на положителната статистика на ЕС, според която само 1,9% от висящите граждански и търговски дела от първа инстанция в държавите членки са с продължителност над 2 години.

През 2017 година в Районен съд Бургас са постъпили общо 6330 нови **наказателни** дела (7359 дела за 2016г.). Заедно с останалите от предходна година 593 дела (580 дела за разглеждане през 2016г.), общо са разгледани 6941 наказателни дела. Наблюдава се намаление в общия брой на постъпилите през годината наказателни дела, взети като абсолютна стойност, с отчитане на намаление от 1029 дела в сравнение с тези, постъпили през 2016 г. Намален е броят на делата от общ характер и тези по чл. 78а НК, докато се отчита повишение в броя на новообразуваните административнонаказателни дела.

Свършените наказателни дела към 31.12.2017г. са общо 6481, което представлява 93,37% от всички дела за разглеждане през периода. За сравнение 92.54% са свършените дела през 2016г., и 91.26% свършени дела през 2015г. От всички приключени през годината 6481бр. наказателни дела от всички видове 91% от делата са в тримесечния срок.

Налице е процентно намаляване на несвършените дела, като в края на отчетния период са останали 6.6% от всички подлежащи на разглеждане дела – 460 бр., въпреки намаления брой на съдиите от наказателно отделение.

С оглед броя на постъпили, разгледани и свършени дела натовареността на съдиите в Районен съд гр. Бургас може да се обобщи така:

Година	Човекомесеци	Средномесечно натовареност на съдия/ постъпили дела	Средномесечно натовареност на съдия/ разгледани дела	Средна натовареност на съдия/ свършени дела
2015	347	43,46	47,74	43,16
2016	334	47,42	52,19	47,60
2017	312	51,40	56,32	51,63

От изложеното в таблицата сравнение може да се направи извод, че през последната година средномесечната натовареност на отделния магистрат е увеличена. През 2017 година съществуваша сериозни затруднения, поради непопълнения щатен състав на съда - четирима от магистратите са били в отпуск за отглеждане на дете, двама са командирани в БОС и СРС, три са били незаетите щатни бройки към края на годината. Както бе посочено в т.3.2., към настоящия момент броят на командирваните магистрати от Районен съд Бургас в друг съд се е увеличил с още 4, което допълнително затруднява работата, докато незаетата бройка е 1 - за длъжността „Заместник на административния ръководител“, „Заместник-председател“. Следва да се отбележи, че разрешаването на този кадрови проблем посредством командироване на съдии, което продължава като практика, е в противоречие със заложените цели в Актуализираната стратегия за съдебна реформа за ограничаване на командироването на магистрати.

Част от дейността на Районен съд-Бургас се осъществява от държавното - съдебно изпълнение и съдиите по вписванията.

В Съдебно-изпълнителна служба при БРС работят четирима съдебни изпълнители и четирима съдебни деловодители.

Делата за разглеждане през 2017г. са били 4462 броя (в сравнение с 4122бр. за 2016г.), от които през 2017г. са образувани 888 изпълнителни дела. Общо събраната сума е 1 581 109 лева. През последната година броят на новообразуваните дела се е увеличил с 20 процента в сравнение с 2016 година, увеличила се е и събираемостта на вземанията. Това е резултат от добрата работа на Държавните съдебни изпълнители и служителите в съдебно изпълнителна служба. Бързината и коректността на обслужването се дължи и на програмните продукти, които са въведени в СИС, както и на електронния достъп до база данни на ГРАО, НАП, ИКАР, АГКК и БНБ, което е подобрило работата на ДСИ и е увеличило събираемостта на дължимите суми.

В Службата по вписванията при Районен съд-Бургас по щат са предвидени петима съдии по вписвания, като бройките понастоящем са заети. Необходимостта от увеличаване на щатната численост с 1 брой е направена като констатация още в доклад на инспекторите от Инспектората към МП през 2015 год. Същевременно, при осъществяване на правомощията си, съдията по вписванията работи със служители от службите по вписванията към АВ, които са извън съдебната система. Различното администриране на дейността на двете

структури, както и опитите за намеса на администрацията в работата на съдебния орган в някои случаи пораждават проблеми, които биха могли да бъдат разрешени чрез изготвяне и утвърждаване на вътрешни правила за съвместна работа и съответни законодателни промени. Налице са проблеми свързани с работата на съдиите по вписванията, а именно липсата на организирани обучения за съдиите по вписванията относно вписване на подлежащи на вписване актове с международен елемент или сключени от чужденци на територията на други държави.

4.2. Качество на съдебните актове. Резултати от извършени проверки.

В последните години се наблюдава намаляване на процента на обжалваните актове по граждански дела. През 2017 г. са обжалвани 688 акта /при 923 за 2016г., 1063 през 2014г./, което представлява 6,5 % от разгледаните и 7,1 % от свършените дела. През 2016г. съотношението е било 9,3 % от разгледаните дела и 10,3 % от свършените. През 2017г. са върнати от инстанционен контрол 410 обжалвани актове по същество, от които 71,2 % са потвърдени.

Изложеното е несъмнено положителен атестат за качеството на работата на гражданското отделение на съда.

През 2017 г. са били обжалвани и протестирани съдебните актове по общо 122, НОХД (125 през 2016г., 113 през 2015г.), 29 НЧХД (43 през 2016г., 30 през 2015г.), 29 решения по АНД по чл.78а от НК (21 през 2016г., 27 през 2015г.), 107 НЧД от всички видове (95 през 2016г.). Оспорените актове по наказателни дела представляват 15,5% от всички решени наказателни дела за 2017г. Броят на обжалванията е леко намален в сравнение със същия показател през 2016 г. и като цяло се запазва доброто ниво на качеството на работа на съдиите от наказателното отделение на Районен съд Бургас по НОХД.

Анализът на обжалваните актове показва, че качеството на правораздаване в съда е на високо ниво, като следва да се продължат добрите практики по обсъждане и анализиране на причините за отмяна или изменение. Следва да се отбележи, че магистратите са разгледали възложените им дела при спазване на закона и в разумни срокове.

През 2017 г. за дейността на Районен съд Бургас е извършена годишна контролна проверка от Окръжен съд – Бургас, Тематична проверка от Инспектората към Висшия съдебен съвет, Комплексна планова проверка от Инспектората към Висшия съдебен съвет по наказателни дела, Проверка по отношение на данните, обработвани и съхранявани по реда на ЗЕС на регистратура „Класифицирана информация“.

В докладите не са констатирани съществени проблеми или пропуски.

При извършената годишна проверка на наказателно отделение от Окръжен съд Бургас е отбелязано, че в съда е създадена оптимална организация за срочна и ефективна правораздавателна дейност.

Като резултат от тематичната проверка на ИВСС относно практиката на съда в производството по спорна съдебна администрация на граждански отношения (упражняване на родителски права по отношение на децата) при подаване на молба от заинтересованата страна за допускане на обезпечение чрез спиране на изпълнителното производство, образувано по молба на родител, на

когото е предоставено упражняването на родителските права, не е констатирана противоречива съдебна практика в РСБс.

Общият извод в доклада изготвен след комплексната планова проверка от ИВСС по наказателни дела, че е създадена добра организация на административната дейност в съда. Процесът на обслужване на гражданите е максимално оптимизиран. Осигурена е откритост, достъпност и прозрачност на действията на служителите. Общата оценка по отношение на организацията на образуване, движение и приключване на делата е много добра. Магистратите са запознати с препоръките на проведено общо събрание, както и е издадена заповед на Административния ръководител – Председател на Районен съд – Бургас.

5. Обществени инициативи и проекти.

Подобряването на взаимодействието и сътрудничеството с други институции и организации, с които пряко или косвено съдът има връзка при осъществяване на правораздавателната дейност, са част от приоритетите на Районен съд Бургас, наред с повишаване на доверието към работата. Ниското ниво на информираност на хората и негативния имидж на системата, поддържан от медиите, са сред основните фактори оказващи влияние върху доверието към системата. Затова именно повишаването на информираността на различни групи на обществото и създаване на добри партньорства с неправителствения сектор, чрез различни инициативи, се явява пътят към разбирането за функциите и организацията на дейността на съда.

Предприети са редица действия за сътрудничество с образователни институции - провеждане на практика на студенти в Бургаски Свободен Университет и посещения в службите на съда, както и посещения в съдебни заседания; сътрудничество между Районен съд – Бургас и Университета „Проф. д-р Асен Златаров“, за провеждане на практика на студенти изучаващи „Социална педагогика“; Изпълнение на образователната програма “Съдебна власт - информиран избор и гражданско доверие. Отворени съдилища и прокуратури“, по която са проведени редица срещи с ученици от местни училища и са изнесени лекции на различни теми.

Районен съд – Бургас ежегодно провежда инициативата „Ден на отворени врати“ съвместно с Окръжен съд – Бургас, в навечерието 16 април – Денят на Българската Конституция. Посещенията от ученици, представители на обществени организации и граждани е превърнато в традиция, която следва да продължи и занапред. В първата част на „Денят на отворени врати“ през 2017 г. бе открит Център за медиация и спогодби към Районен и Окръжен съд Бургас. Като част от инициативата шестима медиатори към центъра представиха процес по Симулативна медиация.

Дни на медиацията се проведоха в периода 13 — 24 ноември 2017 г., като продължение на инициативата на Районен и Окръжен съд Бургас, за популяризиране на извънсъдебното разрешаване на спорове и новооткритият център в съдебната палата. В рамките на Дните на медиацията бяха организирани ежедневни срещи, предназначени към обществеността, както и към магистрати и съдебни служители, с представяне на тематични презентации и филми за провеждането на медиация.

През 2017 г. продължи участието на Районен съд – Бургас в изпълнението на проект „Медиация в подкрепа на бизнеса. Насърчаване на справедливото и целесъобразно решаване на спорове чрез съдебни програми за медиация“. Също така двама представители на РС - Бургас са взели участие в национална конференция на тема „Ролята на съдията, адвоката и медиатора в процедурата по медиация“, организирана от АС – Бургас.

Периодично са провеждани срещи с различни представители на неправителствени организации, обществени и държавни институции, за подобряване на диалога, сътрудничеството и взаимодействието на всички заинтересовани страни, като стъпка към постигането на по-добри резултати.

IV. ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕ НА РАЙОНЕН СЪД – БУРГАС И МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО ПОСТИГАНЕ.

С оглед изложените данни за дейността на съда до момента, следва да се отбележи неговото много добро функциониране, независимо от високата натовареност и намаления състав. Затова намирам за необходимо да се продължи и надгради съществуващата към момента политика на управление, чрез прилагане на открит и последователен подход, базиран на диалога и компетентността на добрите професионалисти работещи в този орган на съдебната власт. Споделям изцяло становището, че съдебната реформа е мислима единствено с участието на всички, които са мотивирани да постигнат ефективност и доверие в системата. В основата на това считам за особено важно разрешаването на съществуващия проблем с липсата на кадрова обезпеченост и назначаване на така нужните съдебни помощници. Извеждам на първо място посоченото, тъй като според мен постоянното и увеличаващо се натоварване на работещите в съда може да доведе до влошаване на резултатите от дейността и понижаване на тяхната мотивация и все по-честият сблъсък с т.нар. синдром на професионално изчерпване, от което би пострадала цялата правораздавателна дейност.

Следвайки приоритетите залегнали в Актуализираната стратегия за продължаване на реформата в съдебната система, както и препоръките дадени в Доклада на Комисията до Европейския парламент и Съвета относно напредъка на България по механизма за сътрудничество и проверка в областта на правосъдието, намирам за нужно да бъдат набелязани следните цели за развитие и мерки за тяхното постигане:

1. Качество, ефективност и срочност в правораздаването – запазване и повишаване на съществуващите стандарти

1.1. Повишаване на квалификацията, като път за постигане на ефективност и срочност в дейността

От основно значение за качеството на работа намирам, че следва да бъде поставено обучението и усъвършенстването на професионалните знания и компетентност на всички работещи в системата, с цел поддържане на нивото на лична удовлетвореност и мотивация за работа. От особена важност считам повишаване и поддържане квалификацията на съдебните служители, които представляват основния двигател в работата на съда и без високо квалифицирана

и мотивирана администрация дейността на съдията би била немислима и непосилна. Осигуряването на достатъчно възможности за обучения, включително въвеждането на задължителни периодични такива, биха подобрили работата на служителите, като участието им и постигнатите резултати бъдат съответно оценени при извършване на периодичните атестации. Така посредством повишаване на уменията и знанията им ще се постигне и ползотворният ефект от разтоварване на магистратите от несвойствената им работа в технически аспект и намаляване обема на дейностите, за които не се изисква по-високата квалификация на съдията. Изцяло споделям тезата, залегнала в концепцията на Председателя на Окръжен съд Бургас, че за новопостъпилите в съдилищата служители следва да се провежда задължително начално обучение. Това е от първостепенна важност предвид изискванията към работата и нейните особености. Доразвивайки тази идея намирам за удачно да бъде въведен принцип в организация на обучението подобен на този за младши съдии, прокурори и следователи. Така отговорността, ангажираността и отдадеността в работата на новите служители би била по-висока и според мен би довела до намаляване на текучеството на кадри в системата.

На следващо място намирам за подходящо при провеждане на конкурсите за попълване на незаетите бройки съдебни служители да се предвиди възможността за създаване на т.нар. waiting list, като в случай на освобождаване на място в рамките на няколко месеца от провеждане на конкурса, подобно на чл. 193, ал. 6 ЗСВ и по преценка на общото събрание на съдиите, да бъде поканен да заеме длъжността следващият по ред кандидат от предходната конкурсна процедура. Така ще се спести време и ресурс при разрешаване на кадровите проблеми на местно ниво в администрацията и ще се предостави по-широка възможност за самоуправление.

Оптимизиране на процедурите при планиране на отпуски, чрез въвеждане на система на стриктно и постоянно заместване от един и същ конкретен деловодител /секретар/ при планирано отсъствие на друг, би довело до повишаване на отговорността и отчетността в работата.

Осигуряване на възможността за участие на служителите в обмен на опит със служители в други съдебни райони, които в рамките на няколко дни да се запознаят с работата на своите колеги и да обсъдят съществуващите проблеми в работата, както и да предложат различен подход за разрешаването им спрямо възможностите в конкретния орган.

Следва да продължи съществуващата добра практика на организиране на обучения на съдебните служители от съдии при законодателни промени, касаещи тяхната пряка работа. С цел надграждане на тази политика намирам за важно организирането на такива дори и неформални обучения по възникнали проблеми в хода на работата им, а също и при изявено от тях желание обучение.

Що се отнася до повишаване квалификацията на магистратите, с оглед високата им натовареност считам за най-подходяща форма за обучение организирането на регионални семинари, включително и провеждане на такива по различни теми от съдии в Районен и Окръжен съд Бургас, каквато практика

съществува и към момента. Следва да се посочи, че обучението на магистратите е залегнало и в Доклада на Европейската комисия за напредъка на България като една от нуждите на съдебната система, които биха могли да допринесат за подобряване качеството на правосъдието. Вярвам, че личен стремеж на всеки магистрат е да се усъвършенства и надгражда, за да отговори на все по-високите обществени очаквания. Още повече с оглед динамиката на променящото се законодателство. Затова организирането на повече периодични текущи обучения и дебати по отделни теми на местно ниво е достижима цел, която следва да бъде постигната.

Следва да се акцентира върху високата чуждоезикова квалификация на магистратите работещи в Районен съд - Бургас, което им предоставя възможност за доброто познаване и ползване на ресурсите на Европейския съд по правата на човека и Съда на Европейския съюз. Обучения с международен елемент, както и във връзка с практиката на съдилищата в Страсбург и Люксембург, би повишило успешно квалификацията им и считам за приоритет в обучителната програма. Също така следва да продължи и практиката приемане на делегации от други държави по програмите за обмен.

1.2. Назначаване на съдебни помощници

Осигуряване на съдебни помощници, които да съдействат не само в подготовката на съдебните актове, но биха могли да извършват проверка на редовността и допустимостта на исковите молби по отношение на заплатените такси и представени пълномощни и др., проверка на редовността при връчване на книжата и изготвяне на проекто-определения и разпореждане по установени формуляри, с указания за отстраняване на констатираните нередовности. Това ще доведе до по-висока ефективност и бързина в движението и разглеждането на делата. Нуждата от съдебни помощници именно в първоинстанционните съдилища е повече от очевидна, предвид обема на работа и с оглед процесуалните правила.

1.3. Повишаване на качеството на работа по отношение на призоваването

Системно е констатиран като основен проблем при забавяне разглеждането на делата въпросът за редовното уведомяване на страните и връчване на книжа. Затова считам за важно доразвиване на идеята за въвеждане на таблети в работата на връчителите и осигуряване на съответното мобилно приложение за закупената вече техника, респ. въвеждането на софтуер, който да кореспондира със съответната деловодна програма. При наличие на таблет с мобилна връзка при посещението на адресите за връчване на книжата, устройството може да отрази местоположението на служителя и посредством въведените от него данни, да се установи извършеното действие по връчването дори и преди фактическото прилагане на отрязъка от призовката по делото. Така ще бъдат лесно разрешени и споровете възникнали по повод на призоваването, като се подобри и ефективността в работата. Естествено за целта е необходимо и обучението на натоварените с връчване на книжа служители, за работа с посочената техника.

В част от населените места в съдебния район връчването се осъществява от служители на съответните общински администрации и кметства, респ. кметове и кметски наместници със съответен мандат, поради което следва да бъде извършвано периодичното им запознаване с правилата на връчването и изискванията към оформяне на съобщенията и призовките. Биха могли да бъдат организирани различни работни срещи с цел обучение и обсъждане на съществуващите проблеми и пропуски. Изготвянето и предоставяне на образци на редовно оформени съобщения също считам за добра практика, която може да бъде приложена.

От придобития от мен международен опит бих взимствала идеята за създаването на пощенски кутии на място, на партера на съдебната палата, в които да бъдат поставяни книжата до съответните заявили услугата адвокати/адвокатски дружества. Например, след електронното им уведомяване за постъпили книжа по делата, да се предостави възможността в кратък срок да получат същите в съответната кутия на място, като попълнят обратна разписка за връчването. Това би оптимизирало работата на служителите в деловодството на съда. Промени в законодателството в подобна посока би облекчило връчването и спестило време и ресурс както на съдилището, така и на съответната страна.

От значение за ефективността и бързината в призоваването е също така повишаване на броя на извършваните призовавания по електронен път. Това предполага осъществяване на срещи с представители на различните местни и държавни администрации, с цел насърчаване на електронния обмен на книжа, включително и на съответни съобщения и призовки. Това се отнася и до част от бизнеса, като честите потребители на услуги в съда се запознаят с предимствата на електронното връчване и бъдат насърчени за по-бърз диалог.

1.4. Периодичен анализ и оценка на приетите времевите стандарти за разглеждане на наказателни и граждански дела, обсъждането им при необходимост от промяна на Общо събрание на съдиите, би подобрило показателите на съда по критерия срочност.

2. Предвидимост, прозрачност и доверие в правораздаването

2.1. Следване на политиката за преодоляване на противоречивата съдебна практика.

С оглед международните тенденции за т.нар. predictive justice /предвидимо правосъдие/ е необходимо полагане на повече усилия в посока на избягване на противоречивата съдебна практика, с цел повишаване доверието на обществото. Още повече, че съществуването ѝ системно е отчитано като нарушение на правото на справедлив процес. Подходяща мярка за постигане на тази цел би била организирането на ежемесечно обсъждане от магистратите на актовете върнати от инстанционен контрол, независимо от техния резултат, като се извършва анализ на причините за потвърждаване или отмяната на съответния акт, с оглед установяване на трайните тенденции и избягване на бъдещи аналогични проблеми. Следва да бъде продължена тенденцията за регулярно съвместно обсъждане на практиката с въззивната инстанция /Бургаски окръжен съд и Бургаски административен съд/, като при констатирана противоречива практика

бъде уведомяван съответния ръководител на отделение за нейното своевременно обобщаване и дискутиране.

С оглед обмяната на опит и практика по различни въпроси биха могли да бъдат организирани тематични срещи с други съдилища от страната, на които лектори и модератори да бъдат съдии от същото ниво. Така на преден план ще се поставят конкретни проблеми и разрешаването им в отделните райони, като конструктивният дебат вероятно ще доведе до по-добри резултати.

2.2. Надграждане на съществуващия модел за междуинституционален диалог

От значение за прозрачността на правосъдието е добрата комуникация. Това изисква непосредственото общуване между представителите на различни институции, с цел предоставяне на по-добро обслужване на гражданите и не на последно място бързина в обмена на информация. Като мярка за подобряване на комуникацията от страна на Районен съд гр. Бургас са инициирани и провеждани периодични срещи с представители на Дирекция “Социално подпомагане”, Отдел “Закрила на детето”, Център за обществена подкрепа и др. което следва да продължи и занапред. Периодичните срещи с представители на Адвокатската колегия също биха подобрили работата и осигурили по-бърз диалог при разрешаване на възникнали проблеми.

Освен използването на технологиите и електронния обмен на данни е необходимо своевременното обсъждане и бързо разрешаване на възникнали текущи трудности в работата с различните администрации и обществени организации, които имат отношение към съдебния процес. Това се явява позитивен и диалогичен подход, който спомага за повишаването на взаимното институционално доверие.

За по-доброто правораздаване съдът се нуждае от квалифицирани, компетентни и отговорни вещи лица. Не рядко забавянето на делата се дължи на липсата на съответни специалисти или несвоевременно представяне на заключенията. За подобряването на работата биха могли да бъдат проведени съвместни работни срещи между представители на Окръжен и Районен съд гр. Бургас и вещи лица, посредством които да бъде подобрена комуникацията и повишена бързината в изготвяне и представяне на заключенията, приемане на времеви стандарти за работата, обсъждане на причините за отвод и др. Това би довело до по-висока предвидимост в процеса и неговото срочно приключване.

2.3. Работа с медиите

Повишаване на активността в комуникацията с медиите с цел открито, разбираемо и достоверно отразяване на съответните казуси и съдебни актове е основна стъпка към връщане на доверието на обществото. Една от краткосрочните цели залегнали в приетия от Районен съд-Бургас План за изпълнение на комуникационната стратегия на съдебната власт 2014-2020 е повишаване присъствието в медиите, провокирано от страна на съда по теми, зададени от съдилищата. Така посредством медиите би могъл да бъде изграден различен образ на съда от този, тиражиран в публичното пространство от страна на външните за институцията лица. За постигане на заложените в стратегията

цели се изисква провеждането на периодични срещи с медиите, с цел подобряване на комуникацията. Също така считам, че добрата обратна връзка между съда и професионалните и съсловни организации, както и с неправителствените такива, е предпоставка за подобряване на имиджа на органите на съдебната власт и прозрачност по отношение на дейността. Това би могло да бъде постигнато и посредством участие на експерт „Връзки с обществеността”, говорители и служители, осъществяващи пряк контакт с потребители на услугите на съдебната власт в работни групи и тематични публични дискусии. От съществено значение е и приемането на съответни правила за съблюдаване на независимостта на съдебната власт при публикации в медиите, съдържащи неверни или неоснователно и несправедливо позорящи дейността на институцията материали.

3. Създаване на благоприятна и спокойна работна среда. Електронно правосъдие.

3.1. Засилване на ролята на отделния съдия при вземане на колективни решения в управлението и отговорността за тяхното изпълнение

Намирам, че към настоящия момент в Районен съд Бургас съществува работещ модел, който следва да бъде надграден, като се повиши ангажираността на всеки член на състава на съда за постигане на общите цели, там където това е възможно. Чувството за принадлежност към колектива и приобщаване на по-голяма част от магистратите към общите за съда дейности би заздравило работната среда и създадо по-добри условия за труд. От значение за удовлетвореността в работата намирам и поддържането на отношения на взаимно уважение, откритост, търпимост и толерантност, които могат да бъдат постигнати чрез диалог и информираност за проблемите и обсъждане на начините за тяхното разрешаване. Честите срещи между съдиите от всяко отделение за дискусия на различни теми е работеща практика, която може да бъде задълбочена, например, чрез периодичното събиране и обсъждане на текущи въпроси между съдиите и съдебните служители.

3.2. Насърчаване екипната работа в съда, като за целта се формират екипи от магистрати - съдебен деловодител - съдебни секретари

Към настоящия момент, поради липсата на достатъчно кадрова обезпеченост се налага всеки съдия да работи с повече от един секретар, както и един деловодител да обслужва повече от един съдебен състав. При тази натовареност на служителите и съдебните състави, създаването и утвърждаването на екип е затруднение в работата, с което се сблъскваме ежедневно. За целта считам за необходимо формиране на нови правила в работата и въвеждане на екипния подход, като в един състав бъде предвиден един конкретен секретар и деловодител, както и един или двама “резервни” такива, в съответствие с възможностите на щатната численост и при ясен стремеж към кадрова обезпеченост в този орган на съдебната власт. Достижима цел е обслужването на двама магистрати от един конкретен деловодител, при условията на ясно заместване при отсъствието му, респ. резервен деловодител, както и осигуряване на един основен и един резервен секретар за всеки магистрат.

3.3. Информационно и технологично модернизиране, електронно правосъдие

Посочената цел би могла да бъде постигната чрез надграждане на ползваните програмни ресурси и чрез допълване на действащите деловодни програми. Считам, че технологиите следва да бъдат използвани за оптимизиране работата на съда, а не за нейното увеличаване, както често се случва. Затова всички възможни начини за подобряване и ускоряване на работния процес са заложили като първостепенна важност при изготвяне на настоящата стратегия за развитие.

Съществуващата система за аудиозапис в съдебните зали би могла да бъде доразвита, чрез възможността за трансформиране на звуковия файл в писмен текст и използването му при изготвяне на съдебния протокол. Също така, отчитайки трудностите при комуникацията между съда и други участници в процеса с намален слух, би било необходимо осигуряване на съответната техника, например слушалки, които да позволяват на лицата по-доброто разбиране и пълноценно участие в процеса.

За създаването на благоприятна работна среда намирам за необходимо поставянето на отделни монитори в част от съдебните зали, с цел възпроизвеждане на видеозаписи представени като доказателства. Това би улеснило, ускорило и подобрило процеса, особено при разглеждане на наказателни дела, където се наблюдава тенденция за все по-честото ангажиране на такива доказателства.

Важно с оглед съществуващата към момента техническа обезпеченост е и създаване на възможност за видеозаснемане в част от съдебните зали, особено при разглеждане на дела с обществен интерес или многобройни свидетелски показания. Тези материали при необходимост могат да бъдат предоставени на въззивната инстанция, или инспектората към ВСС, респ. други органи имащи право на достъп до подобна информация или отговорни за разглеждането на подадени сигнали за нарушения. Това би довело освен до модернизация, но и до повишаване на доверието на гражданите и отговорността на участниците в процеса. Естествено това е мислимо само при ежедневен контрол за законосъобразното, целесъобразното и рационално използване на материалните ресурси.

Основни цели на стратегията за въвеждане на електронно управление и електронно правосъдие в Сектор „правосъдие“ 2014-2020 г. са предоставянето на комплексни административни услуги по електронен път и облекчен достъп до правосъдие и услуги за гражданите и бизнеса. Като стъпка напред към използване на техниката за оптимизиране работата на съда намирам предоставянето на възможност за извършване на справки по делата по електронен път. Например, чрез създаване на защитено пространство, с контролиран достъп на съответния адвокат до електронния вариант на делото, находящ се в защитен сървър посредством генериран код за достъп. Това от една страна представлява услуга, която би спестила изразходването на ресурс и време за справки на място, а от друга страна би намалило натовареността на съдебните деловодители. Най-лесното поддържане на такава комуникация би могло да се извършва и

посредством електронна поща, като страните бъдат автоматично уведомявани за постъпили по делото книжа, респ. изготвени и публикувани съдебни актове. На настоящия етап адвокатите имат достъп чрез приложение на деловодната програма. Считаю, че със съдействие и добра комуникация с Адвокатска колегия гр. Бургас това би могло да се подобри и надгради, като се включи и възможността за активна обратна комуникация.

До приключване на съществуващия проект на ВСС за уеднаквяването на интернет страниците на съдилищата следва да бъде ежедневно обновявана страницата на Районен съд – Бургас с актуалната за дейността информация, както и при възможност същата да бъде надградена по отношение на опциите за търсене. Интернет страницата на съда е остаряла от гледна точка на техническите възможности, които предоставя, поради което намирам за наложително да се предоставят финансови средства за разрешаване на този проблем, с оглед изискванията на обществото към институцията.

За по-добрата вътрешна организация и комуникация към настоящи момент в Районен съд - Бургас съществува обмен на данни по електронен път, чрез лична електронна поща на всеки магистрат и служител. Също така е създадена самостоятелна директория на наличния сървър, достъпна до всички магистрати, в която се съдържа информация от значение за ежедневната им работа. Този модел може да бъде успешно доразвит, чрез създаване на вътрешна информационна интернет страница на съда, която да съдържа всичко необходимо и от значение за работата - актовете на административния ръководител, съдебна практика по теми, включително с актовете от инстанционен контрол, материали от различни обучения и инициативи, в които са взели участие съдии и служители и т.н. Тази страница следва да обслужва нуждите на служителите и магистратите и да бъде снабдена с възможността за търсене, за да отговаря напълно на техните нужди.

На следващо място е необходимо подобряване на системата за електронен обмен на данни с въззивната инстанция, с цел избягване на многократното въвеждане на идентични лични и др. данни.

За улесняване и ускоряване на работата намирам за полезно изработването на единни за съда образци на разпореждания и определения /например по чл. 131 ГПК, по чл. 47 ГПК, по чл. 178 и сл. НПК/, които след одобряване и приемане от общото събрание на съдиите да бъдат предоставени включително и в деловодствата и при съблюдаване на процесуалните срокове да бъдат докладвани единствено за подпис на съдията.

Друг лесен подход при организацията на работа е предоставяне на хартия с различен цвят на разположение на съдебните секретари, на която да бъде отпечатван протоколът от съдебно заседание, с което ще се улесни намирането му в кориците на делото и отличаването му от събраните доказателства и други книжа, предвид обема на разглежданите дела.

4. Гарантиране на независимостта и противодействие на корупцията

Според информационното табло на ЕС в областта на правосъдието за 2018 г. причината за съвсем слабото подобрене в доверието и независимостта на съдебната система е, че според широката общественост в работата си съдиите се сблъскват с намеса от страна на икономически интереси, правителството и политиците или са подложени на натиск от тях. За да бъде преодоляно недоверието и утвърдена независимостта на магистратите е необходимо по-доброто познаване на специфичната правораздавателна дейност и нейните особености, зачитане на върховенството на закона така, че справедливостта да остане морален принцип, основан на признаването и спазването на реда и правата на другите. За целта решаваща роля има информираността както на отделните магистрати, така и на обществеността, чрез спазване на принципа за прозрачност в управлението.

Конкретни мерки в тази посока могат да бъдат:

- Продължаване на стриктното спазване на принципа на случайно разпределение на делата посредством Централизирана система за разпределение на делата, предоставена от ВСС и приетите вътрешни правила;
- Продължаване и разширяване на практиката за участие на магистрати и служители в различни комисии, например за провеждане на конкурси за заемане на незаети или временно освободени длъжности в администрацията на съда, обществени поръчки и др. подобни, от значение за цялостната дейност.
- Въвеждане на конкретни и ясни правила и критерии за реда на изготвяне на предложения за повишаване в ранг, за атестиране, за поощряване и награждаване на магистрати и служители;
- Поддържане на установените в съда канали за изпращане на сигнали за наличие на корупционни действия, които се докладват на Висшия съдебен съвет;
- Усъвършенстване работата на комисията за проверка и докладване на получени сигнали и отговор по тях;
- Съблюдаване спазването на етичния кодекс на съдебните служители и етичния кодекс на магистратите;
- Провеждане на периодични проучвания сред участниците в съдебния процес относно качеството и ефективността на административното обслужване и набелязване на мерки за реорганизиране на работния процес;
- Осигуряване на професионално спокойствие на съдиите посредством навременна и адекватна реакция на всички опити за намеса или незачитане на тяхната независимост.

5. Подобряване на образа на съда в обществото

5.1. Запознаване на обществеността с начина на функциониране на съдебната власт и повишаване на правната култура и съзнание.

Залегналите цели в приетия план на РС – Бургас за изпълнение на комуникационната стратегия включват провеждане на образователни кампании в учебни заведения (училища, университети). В тази връзка са проведени участия на магистрати от Районен съд - Бургас в образователна програма на ВСС „Съдебната власт - информиран избор и гражданско доверие. Отворени съдилища и прокуратури“. Посредством изнесените лекции се осъществява непосредствена връзка между младежта и съда, което помага за по-доброто разбиране на работата и реалните очаквания към системата. Продължаването на тази инициатива е от значение за повишаване познаването на спецификата на съдийската професия и стъпка към изграждане на правна култура у младите. Особено интересни са и организирани симулирани процеси с участието на ученици, които се запознават освен с работата в съда и с правата и задълженията им като граждани в обществото, също така и с важността на зачитането на правилата, спазване на закона и уважение към правата на другите. Периодичното организиране на тези образователни обучения, както и различни ролеви игри, съвместно с адвокатурата и други институции е достижима и несъмнено полезна мярка. В образователната програма Сериозно е застъпено обучението с теми за медиация. Считам за нужно да се продължат усилията в тази посока, тъй като изграждането на положително отношение към този нов способ за разрешаване на конфликти и неговото прилагане трябва да се възпитава от училищна възраст.

5.2. Ежегодно организиране на Дни на отворени врати, учебни посещения на студенти и ученици.

Съвместната инициатива на Районен и Окръжен съд гр. Бургас за ежегодното провеждане на Ден на отворени врати е отчитана като стъпка към повишаване познаването на функциите и дейността на органите на съдебната власт. Посещенията на студенти и ученици в съдебни заседания и запознаването им с работата на съда е от значение за подобряване на диалога и формиране на достъпен и разбираем образ на съда, което следва да продължи и занапред.

5.3. Продължаване на съвместните инициативи и сътрудничество с образователните институции

Важен акцент в работата с БСУ и Университет „Проф. Асен Златаров“ следва да бъде поставен на разнообразяването на учебната програма на студентите и въвеждане на повече практически обучения. Продължаване на практиката за стажуване на студенти от Правната клиника към БСУ и оптимизиране на стажантската програма е приоритетна дейност, която следва да бъде доразвита. На студентите заявители участие в програмата може да бъде предоставена възможността за пряка работа с конкретен магистрат и по-близкото опознаване на ежедневната му работа, тъй като несъмнено индивидуалният подход дава по-добри резултати.

5.4. Повишаване на изискванията към стажант-юристите

Качеството и ефективността на правосъдието зависят в голяма степен от условията за наемане и обучение на кадрите, техния брой, статута, гарантиращ тяхната независимост и броя на служителите, работещи в съдилищата или директно с тях като помощници или при упражняване на дейността. За

повишаване на качеството на преминалите през конкурс магистрати стои въпросът за качеството на образованието и изискванията към придобилите правоспособност юристи. Отговорността за това е в голяма степен на държавата, но в частта касаеща стажа по чл. 294 ЗСВ основна роля имат именно съдилищата. Използването на този ресурс от млади юристи би помогнал за дейността на съда от една страна, но и за повишаване на подготовката на бъдещите кадри в системата. Затова считам за необходимо обсъждането и приемането от Общото събрание на съдиите на минимални стандарти за работата на стажант-юристите към Районен съд-Бургас.

5.5. Медиация

На първия етаж на Съдебната палата в пресофиса е разположен Център по медиация и спогодби към Районен и Окръжен съд – Бургас, който е създаден като инициатива от 2017 г. в рамките на проект „Медиация в подкрепа на бизнеса: Насърчаване на справедливото и целесъобразно разрешаване на спорове чрез съдебни програми за медиация“. Центърът изпълнява разработената в рамките на проекта Съдебна програма за медиация, като магистратите от Районен съд – Бургас периодично се обучават по темата свързана с процедурите по препращане към медиация. За популяризиране на дейността страницата на съда е надградена с още една рубрика „Медиация“, в която е поместена информация за дейността на новосъздадения Център за медиация и спогодби. Макар и този алтернативен способ за разрешаване на правни спорове да не се приема широко от гражданите, считам че следва да продължат активните напътствия от страна на съда по реда на чл.140, ал.3, изр.2, чл.145 ал.3 и чл.149, ал.1, изр.1 ГПК. За добрата работа на Центъра е необходима актуализация на приетите правила и подобряване на предоставената услуга. Като координатор на центъра от страна на Районен съд – Бургас съм запозната със съществуващите проблеми в неговата работа и смятам за необходимо продължаване на инициативата, организиране на работни срещи с вписаните медиатори и обсъждане на възможностите за популяризиране и подобряване на услугата. В рамките на организираните “Дни на медиацията” бяха проведени редица срещи и презентации за запознаване на различни таргет-групи със съществуващите способности за извънсъдебно разрешаване на спорове и конкретно с възможността да се обърнат към Центъра за медиация и спогодби. Според мен това бе един успешен подход, който следва да бъде продължен и доразвит.

5.6. Детско правосъдие

Следвайки заложеното в Концепцията за държавна политика в областта на правосъдието за детето от страна на Районен съд Бургас са предприети множество инициативи, част от които са: 1. Изградена е т.нар. „стая за деца“, която служи освен за изслушване на малолетни и непълнолетни в рамките на висящи производства и още като място, на което въввлечените в съдебни процедури деца могат да изчакат в щадяща среда, вместо да се сблъскват с коридорите пред съдебните зали; 2. Създадена е една от първите в страната адаптирани съдебни зали за разглеждане на дела, в която съставът на съда, страните и техните законни представители, както и другите участници в съдебните производства, като социални работници, експерти, сношения и т.н., са разположени на едно и също

ниво без повдигнат подиум. Това предполага равнопоставеност на всички участници и е особено ефективен подход при обсъждане и постигане на споразумения по семейни дела и не само; 3. Близко сътрудничеството с Центъра за обществена подкрепа – Бургас и отдел „Закрила на детето” – Бургас при ползване на услугите „Контактен център преди, по време и след развод” и „Информационна кампания за деца и родители в процес на развод”, както и създадената там “синя стая”; 4. Продължава въвеждането на разработените в рамките на проект „Правосъдие – приятел на детето” стандарти за „детско правосъдие” и обучение на магистратите и съдебните служители за тяхното прилагане.

Считам, че положената солидна основа следва да бъде надградена и усилията на съда да бъдат задълбочени, с оглед утвърждаване на международноправния стандарт за най-добрия интерес на детето като основополагащ принцип на системата за детско правосъдие. Тази цел се опира на партньорство с неправителствения сектор и информираната ангажираност на цялото общество, за да бъде изградена система от ефективно, а не формално предоставени права на децата и защита на техните интереси. Популяризирането и насърчаването на страните за ползването на услугите е от значение за изпълнение на съществуващото задължение на държавата да осигури своевременна и индивидуализирана високоспециализирана защита и особена закрила на децата, в условия на обществено доверие, подкрепа и информираност.

Смятам, че участието на съда в различни форуми и проекти за детско правосъдие и не само, се явява един от начините за прозрачност в дейността на съда, повишаване на капацитета на магистрати и съдебни служители, както и форма за повишаване на информираността на обществеността, а от там и подобряване на образа на съда и системата като цяло.

6. Подобряване събирането на съдебните вземания

Във връзка със сключеното Споразумение за сътрудничество за принудително събиране на вземания на органите на съдебната власт между КЧСИ и ВСС, одобрено с Решение на ВСС от 25.05.2015 г., издадените изпълнителни листи за вземания на съда се разпределят на случаен принцип и се изпращат за събиране на частните съдебни изпълнители. Към момента част от вземанията са възложени за събиране и на ДСИ към Районен съд – Бургас. В следствие на необходимостта от движението на изпълнителните дела се увеличиха ангажиментите, с допълнителна извън правораздавателната работа на магистратите и съдебните служители, при обработване на постъпващата информация за образуваните изпълнителни дела. Макар и настоящият модел да е по-ефективен от предходния, предвид постигнатите резултати, трудности не липсват. Това е така, защото от една страна контролът върху дейността по събиране на съдебните вземания е странична дейност от правораздавателната, а от друга страна тя не е кадрово обезпечена. В работата си всеки магистрат ежедневно се сблъсква с доклад от извършени изпълнителни действия по разгледани и решени от него дела, по които е издаден изпълнителен лист за съдебни вземания. На първо място считам, че организацията и отговорността за събиране на тези вземания попада извън задълженията на отделния съдия, а ежедневното им докладване по делата затрудняват и увеличават

несвойствено работата на магистратите. Също така, тази дейност не би могла да бъде администрирана и от председателя на съда, особено в по-големите съдилища, сред които е и Районен съд Бургас. Съобразно правилата на ГПК при събиране на вземанията е необходима активната роля на вискателя, което в конкретната хипотеза се явява фактически невъзможно. Затова, като мярка за преодоляване на възникналите проблеми, считам за необходимо възлагането на тази дейност на самостоятелен орган извън съда. Евентуална алтернатива на това разрешение е кадровото обезпечаване на съдилищата с откриване на щатна бройка за юрисконсулт или друго лице, което да бъде натоварено с дейността по образуване и водене на делата за събиране на съдебни вземания. Следва да се посочи и необходимостта от промяна в процесуалния ред, по който се събират съдебните вземания, например по ДОПК. Доколкото проблемът е съществен, то своевременното му разрешаване е от първостепенна важност. Още повече с оглед предвидения в чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК двугодишен срок, с изтичането на който би се стигнало до прекратяване на вече образувани изпълнителни дела поради липса на активност от страна на съда като вискател. С оглед натрупания от мен международен опит считам за ефективен моделът, в който конкретен служител към съдилищата е ангажиран с отговорността по правилното първоначално определяне и събиране на дължимите държавни такси, контрола за тяхното своевременно внасяне от страните, както и относно последващото събиране на съдебните вземания след приключване на делата. Нормативните промени в тази посока биха подобрили значително работата на съда и повишили събираемостта на съдебните вземания.

7. Други мерки за подобряване на управлението.

- Спазване на изискванията за бюджетна дисциплина и утвърждаване на принципа за разумни икономии при извършване на разходите;
- Поддържане на регистър за отводите, за осъществяване на контрол за самоотводите, като следва да се посочи, че проблем в тази посока не е налице в Районен съд гр. Бургас;
- Ежемесечен контрол на работата на съдебната администрация върху срочното и качествено попълване на информацията от съдебните дела в информационните системи, както и в деловодните книги и публикуването на съдебните актове;
- Провеждане на периодични проучвания сред участниците в съдебния процес относно качеството и ефективността на административното обслужване и осъществяване на обратна връзка чрез оповестяване на предприетите конкретни мерки за реорганизация на работния процес.
- Повишаване на уменията на съдебните служители за работа с програмните ресурси, включително и със статистическа информация и въвеждане на практика за идентифициране потребностите им от обучение, съобразно анализ на пропуските констатирани от атестационната комисия;
- Организиране на периодични работни срещи със съдебните заседатели с цел затвърждаване активната роля на съдебния заседател в съдебния състав;

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

В заключение искам да добавя, че длъжността, за която кандидатствам, на първо място е огромно предизвикателство, като осъзнавам високата отговорност, която стои пред следващия Административен ръководител, Председател на Районен съд Бургас. Считам за основен приоритет в работата ми утвърждаването на авторитета на съда като независима и безпристрастна институция, посредством качествено, предвидимо, бързо и ефективно правораздаване. Затова възнамерявам да работя за повишаване на мотивацията, професионализма и екипната работа, тъй като вярвам, че постигането на поставените цели е възможно единствено при съвместни усилия на целия колектив.

С УВАЖЕНИЕ:

ДАРИНА ЙОРДАНОВА